

**Електронний додаток до матеріалів
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції**

**«КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТА ІННОВАЦІЇ:
ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ»**

присвячена видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману

Тези доповідей

14 листопада 2019 року
м. Харків, Україна

Харків
2019

Рекомендовано на засіданні вченої ради Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (протокол № 2 від 17.10.2019 р.), вченої ради Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України (протокол № 13 від 23.10.2019 р.)

Рецензенти: **Криворучко Оксана Миколаївна** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Харківського національного автомобільно-дорожнього університету;

Назарова Галина Валентинівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управління персоналом та соціальних наук Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця;

Перерва Петро Григорович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри організації виробництва та управління персоналом Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики : матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 14 листопада 2019 р. Харків : ФОП Лібуркіна А. М., 2019. 104 с. Укр. мова, рос. мова, англ. мова

Наведено результати наукових досліджень учасників, проведених у рамках чотирнадцятої Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки і практики», присвяченої видатному вченому-економісту О. Г. Ліbermanу. Розглянуто питання теоретичних і прикладних засад формування та активізації інноваційних процесів на всіх економічних рівнях відносин в Україні, управління розвитком діяльності підприємств в умовах міжнародної конкуренції, проблем розвитку національної інноваційної системи та інноваційної діяльності підприємств. Видання складається зі збірки тез доповідей учасників конференції на електронному носії.

Видання може бути корисним для використання у подальших наукових дослідженнях, для формування практичних рекомендацій та управлінських рішень з підвищення конкурентоспроможності й інноваційного розвитку економіки. Рекомендовано фахівцям різних галузей економіки, державним службовцям, представникам бізнесу, науковим, освітнім і громадським організаціям, науковцям, аспірантам і студентам економічних спеціальностей.

ЗМІСТ

Секція 1. Стратегічне управління конкурентоспроможністю та впровадженні інновацій

<i>Алексеев І. В., Паранчук С. В., Червінська О. С.</i> Податкові і неподаткові потоки у забезпеченні конкурентоспроможності виробничого комплексу ОТГ	113
<i>Белікова Н. В., Іванова О. Ю., Леванда О. М.</i> Дослідження сутності адаптаційного потенціалу в економічних теоріях	117
<i>Вацьковски К. С., Гордиенко А. Ю.</i> Стратегический мониторинг внедрения инноваций: опыт Польши	122
<i>Верещагіна Г. В., Сушко К. В.</i> Оптимізація транспортно-логістичної діяльності підприємства	126
<i>Герашченко І. М., Санжаревська А. А.</i> Аналіз процесу оцінки якості управління персоналом підприємства	130
<i>Гордієнко К. Д., Авраменко О. В.</i> Аналіз теоретичних підходів до визначення поняття «збутова діяльність»	135
<i>Гур'янов В. П.</i> Сутність логістичних систем промислових підприємств	139
<i>Губарева І. О., Ярошенко І. В.</i> Оцінка конкурентоспроможності обробної промисловості ЛПК країни.....	143
<i>Демченко Г. В.</i> Контент-маркетинг як інструмент сучасних інтернет-технологій на підприємстві.....	147
<i>Задорожна С. І., Авраменко О. В.</i> Проблеми транспортно-складської діяльності в харчовій промисловості.....	152
<i>Захаров В. А.</i> Стан операційного менеджменту на промислових підприємствах.....	155
<i>Зубко Д. О.</i> Формування архітектури брендів торговельного підприємства.....	160
<i>Іванов С. В., Ляшенко В. І., Трушкіна Н. В.</i> «Зелена» трансформація транспортно-логістичної системи	

як чинник підвищення конкурентоспроможності національної економіки України	164
<i>Іванов С. В., Ляшенко В. І., Солдак М. О.</i> Інститути регіонального розвитку як елементи конкурентоспроможної мезоекономіки	169
<i>Івашура А. А., Борисенко О. М.</i> Інноваційний підхід до організації продажів на основі усвідомленого споживання.....	174
<i>Козлова І. М.</i> Аналіз сучасних інвестиційних процесів в Україні	179
<i>Колодізева Т. О.</i> Перспективи формування локальних ланцюгів поставок в Україні	184
<i>Липов В. В.</i> Цифрова економіка та трансформація інструментарію забезпечення глобальної конкурентоспроможності	188
<i>Михайленко Д. Г.</i> Світовий і вітчизняний досвід інноваційного розвитку «розумних» міст.....	193
<i>Панченко А. С.</i> Оцінювання конкурентної позиції банківських послуг	196
<i>Пасько М. І.</i> Маркетинг як базова функція управління підприємством.....	201
<i>Полякова О. Ю., Шликова В. О.</i> Методи прогнозування технологічного розвитку: перспективи для України	205
<i>Полякова Я. О.</i> Ключові характеристики процесу впровадження інноваційної стратегії у зовнішньоекономічну діяльність підприємства.....	209
<i>Резнікова Т. О., Нікітченко Є. А.</i> Перспективи розвитку лізингу на міжнародному та українському ринках.....	214
<i>Решетняк О. І.</i> Проблеми науково-технологічного забезпечення інноваційної моделі розвитку економіки України	219
<i>Сігаєва Т. Є., Ханіна К. С.</i> Сучасні тенденції розвитку мультимодальної системи перевезення вантажів.....	224

<i>Салашенко Т. І.</i> Ринкова інфраструктура як передоснова створення конкурентного ринку електричної енергії.....	228
<i>Самойленко В. В.</i> Стратегічні критерії результативності роботи для різних організаційних рівнів	233
<i>Стаматін О. В.</i> Перспективи та можливості застосування мобільних модулів NFC в системах контролю оплати проїзду на громадському транспорті.....	238
<i>Строкович Г. В., Тітур Іванс.</i> Взаємозв'язок стратегічного управління та культури організації	243
<i>Стрюков О. В.</i> Стратегічне управління міжнародною діяльністю підприємства.....	248
<i>Ткаченко В. С.</i> Удосконалення логістичного менеджменту на сучасному підприємстві	252
<i>Томах В. В., Коршкова А. Є.</i> Сучасні засоби мотивації працівників на підприємстві	256
<i>Торяник К. С.</i> Шляхи підвищення конкурентоспроможності підприємства в сучасних умовах діяльності	261
<i>Тур О. В.</i> Стратегічне управління міжнародною діяльністю підприємства.....	265
<i>Черевко Д. А.</i> Логістика постачання в системі управління ланцюгами поставок.....	269

Секція 2. Управління розвитком діяльності підприємств в умовах міжнародної конкуренції

<i>Астахова І. Е., Азаркін Д. О.</i> Толінг як один зі способів підвищення ефективності експортної діяльності підприємства ...	273
<i>Астахова І. Е., Бабенко Д. С.</i> Social media marketing як інструмент просування послуги і товару в соціальних мережах	277
<i>Астахова І. Е., Земляк Р. А.</i> Особливості процесу управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства	281

УДК 519.73

СТРАТЕГІЧНІ КРИТЕРІЇ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ РОБОТИ ДЛЯ РІЗНИХ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ РІВНІВ

Самойленко Вікторія Вікторівна, к. е. н., доцент
кафедри менеджменту, логістики та економіки

Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця,
e-mail: svita4448@gmail.com

Стратегічні критерії результативності роботи виробничих структурних підрозділів (виробництв, цехів, відділень, дільниць, бригад, бюро, лабораторій тощо) і функціональних структурних підрозділів апарату управління підприємством (управлінь, відділів, бюро, служб тощо) [4] визначаються масштабами підрозділу, його функціональним призначенням (маркетинг, виробництво тощо), типом (механічний цех, складальний конвеєр, конструкторський відділ тощо), досконалістю з точки зору кадрового складу, методів управління, технології, організаційної структури тощо.

Застосування категорії результативності до оцінки результатів роботи підрозділу (виконавця) дозволяє враховувати низку різноманітних показників. Наприклад, відділ головного технолога на підприємстві розробив кілька десятків технологічних процесів виготовлення нових видів продукції. Що вважати результатом діяльності відділу: розмір прибутку, отриманого підприємством від впровадження цих нових технологічних процесів (результати виробництва на рівні підприємства), чи конкретну кількість розроблених нових технологічних процесів і їх зростання (чи зниження) порівняно з минулим періодом?

Концепція результативності дозволяє враховувати обидва показники: прибуток важливий як поточний результат роботи, зростання кількості розроблених і успішно впроваджених технологічних процесів – важливий показник з точки зору стратегії розвитку підприємства, якщо вона передбачає поширення ринку збуту своєї продукції, підвищення конкурентоспроможності, у тому числі і за рахунок освоєння нових видів продукції.

Критерії результативності умовно можна поділити на дві групи:

- типові – визначаються стандартними факторами ефективності виробничої організованої діяльності колективів людей в межах будь-якого підрозділу підприємства, характерні для всіх підрозділів підприємства;
- специфічні – відповідають діяльності в межах виконання призначення конкретного підрозділу, залежать від його функціональних задач і організаційно-виробничих особливостей.

Для визначення типових критеріїв результативності роботи структурних підрозділів підприємства доцільно врахувати відомий досвід економічної науки і практики управління підприємствами. Так, ще 1954 року Пітер Друкер визначив сім ключових факторів успіху. На його думку [1], для успішної діяльності у довгостроковому аспекті підприємство повинно постійно контролювати такі фактори: задоволення споживача, інновації, внутрішню продуктивність, операційний кошторис, настрій і підготовку працівників, підготовка і ефективність керівництва, соціальну відповідальність.

Пітерс і Уотермен виявили вісім ознак, які притаманні «взірцевим» фірмам у США, і виклали їх таким чином [2]:

«орієнтація на дію. Ефективні компанії віддають перевагу діям над зволіканнями і широким аналізом. «Зробити це, рішити те, перевірити це», аналіз не паралізує дій. Дослідження активні; обличчям до споживача. Кращі компанії дбайливо поведуться із покупцями, фанатично віддані ідеї контролю якості, прислуховуються до пропозицій покупців щодо поліпшення продукції і нововведень; стимулювання самостійності і підприємливості. У найбільш успішно функціонуючих компаніях заохочують творчий підхід і виправданий ступінь ризику протягом виконання своїх обов'язків усіма працівниками. Ентузіасти інновацій, «переконайтесь, що ви робите прийнятну кількість помилок»; продуктивність – від людини. До пересічних працівників ставляться

як до джерела якості і зростання продуктивності. Їх вважають зрілими, дорослими людьми; зв'язок із життям, керівництво, базоване на цінностях. Успішно функціонуючі компанії мають міцні традиції. Такі цінності підтримуються за особистої участі вищих керівників. Керівники прагнуть бути ближче до виробництва; вірність своїй справі. Кращі компанії досконально знають особливості своєї продукції й уникають незнайомих сфер діяльності. Тримайтесь ближче до справи, яку ви вивчили. Нехай це стане вашою вирішальною силою; простота форми, невеликий управлінський штат. Вищий рівень управління невеликий. Організаційна структура компанії проста і гнучка; свобода і жорсткість одночасно. Взірцеві компанії парадоксальним чином поєднують у своїй організаційній структурі централізацію із децентралізацією. Вони демонструють жорсткість стосовно дійсно важливих речей і майже повну свободу щодо решти. Самостійність поширено до цехів. Практикується ефективно лідерство і делегування прав. Інструменти не замінюють мислення, інтелект не затьмає мудрість».

Своєю чергою, Д. Сінк зазначає, що існує, принаймні, сім критеріїв ефективності організаційних систем, і коротко характеризує їх так [3]:

«дієвість. Досягнення мети. Одержання «потрібних» речей: вчасно (своєчасність), з потрібними властивостями (якість), усіх «потрібних» речей (кількість). При цьому під «речами» розуміють цілі, завдання, операції тощо; економічність. Задоволення особистих мотивів, успішний і необхідний особистий внесок:

$$\frac{\text{Ресурси, які треба спожити}}{\text{Фактично спожиті ресурси}}$$

- ♦ продуктивність:

$$\frac{\text{Кількість продукції організаційної системи за певний період часу}}{\text{Кількість ресурсів, спожитих цією організаційною системою за цей же період}}$$

або $\frac{\text{Кількість продукції, що задовольняє вимогам якості}}{\text{Фактично спожиті ресурси}}$;

якість. Відповідність специфікаціям, де під «специфікаціями» можна розуміти своєчасність, різні якісні ознаки, задоволеність споживача тощо;

якість трудового життя. Реакція людей на умови праці і життя в організаційних системах. Такі властивості організаційних систем, що викликають позитивну реакцію. Часто ставлять за мету забезпечити «задоволеність» працівників, почуття безпеки, впевненості тощо; нововведення. Творчий процес пристосування продукту, послуги, процесу, структури тощо до зовнішніх і внутрішніх вимог, змін тощо. Процес підтримання придатності продукції з точки зору споживача; прибутковість. Міра або сукупність мір, що характеризують взаємозв'язок між фінансовими ресурсами і характером їх використання:

$\frac{\text{Доходи}}{\text{Витрати}}$, Прибуток з активів, Прибуток з інвестицій тощо».

Усі згадані автори підкреслюють, що незалежно від розміру, типу або виду конкретного підприємства або його підрозділу означені критерії ефективності повинні бути в центрі уваги менеджерів, бригадирів, президентів, директорів та ін.

Література

1. Богданович О. Г. Аналіз ефективності діяльності підприємства на засадах узгодження інтересів груп економічного впливу. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2015. № 1. С. 10 – 17.

2. Говорушко Т. А., Клімаш Н. І. Управління ефективністю діяльності підприємств на основі вартісно-орієнтованого підходу : монографія. Київ : Логос, 2015. 204 с.

3. Голубева Т. А., Колос І. В. Методологічні підходи до оцінки ефективності діяльності підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2011. № 5 (59). С. 66–71.

4. Кривов'язюк І. В., Стрільчук Р. М. Сутність та класифікаційні підходи до видової характеристики стратегічних можливостей підприємства. *Економічний форум*. 2016. № 4. С. 150 –157.

